

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

Рік II — Вересень 1955 — Ч. 9 (13)

Ніна Бурик — Ілюстрація *П. Холодного*

Привіт тобі, школо! Сьогодні юрбою
Ми двір знов заповнили твій,
Щоб вчитись, щоб взятись до праці важкої,
Науки пізнати нові.

Вже дзвонить дзвінок — ми до кляси нової
Із співом йдемо голосним!
Як добре, що знову ми, школо, з тобою,
Як добре нам вчитись, малим.

БОЖЕ, НАМ ДОПОМАГАЙ

Вчора ще на беріжку,
На гарячому піску,
Поскидавши капелюшки,
Танцювали добродушки.
Їм шумів до танцю ліс,
А з тополь, із лип, беріз
Приґравали цвіркуни —
Де ж поділися вони?

Гей, та це ж не добродушки,
Тільки Олі та Андрушки,
Тільки Ромки та й Оленки,
Більші, менші і маленькі.
Серед співів і забав
Час їм весело минав,
Мов рожеві гарні сни —
Де ж поділися вони?

Вже скінчились табори
Вакаційної пори!..
Вже минулися пригоди
Серед буйної природи!..
Гей, додому вже пора!
Їде, їде дітвора,
По асфальті автострад
Мчиться авт довгенький ряд.

Ось і місто! Рідний дім!
Любі мама, тато в нім,
Милі братчик і сестричка,
Песик Гав і Мурка кицька.
А у шафі книжечки —
В них якісь нові казки,
В них пригоди чарівні,
Мов у мрії, мов у сні.

Рано вранці грає дзвін —
То дітей скликає він.
Діти в церкву йдуть посполу,
Помолились — далі в школу!
Усміхаються уста,
Тиха радість золота
Заливає серце вкрай —
Боже, нам допомагай!

Роман Завадович

ЗАГАДКОВИЙ БОЗО

В одному цирку в Англії трапилась дивна подія. Був там слон Бозо, улюбленець глядачів, особливо дітвори. Бозо вмів кілька штук, якими розважав гостей.

Але від якогось часу з Бозом сталася незвичайна зміна: став лютий і небезпечний; три рази кидався на свого доглядача і хотів його вбити; на дітей жбурляв горіхами, що їх вони йому давали, і нікому не дозволяв приступити до себе.

Директор цирку не знайшов способу заспокоїти слона і, нарешті, вирішив його застрелити. Про цей намір він повідомив відвідувачів цирку і призначив день страти.

Зібралися люди й оточили клітку, в якій був замкнений Бозо. Коли ж настав час страти, до директора підійшов чоловік низького росту і сказав:

— Бозо не такий страшний, щоб його стріляти! Прошу вас, дозвольте мені ввійти до клітки, і я з Бозом порозуміюся.

— Але ж ви собі не уявляєте, що Бозо в одну хвилину може зробити з вас купу м'яса! — відповів здивований директор.

Незнайомий настоював на своєму.

— Весь риск беру я на себе, і ви не маєте чого боятись! Тільки впустіть мене до Боза!

Почувши таку заяву, директор погодився.

Незнайомий зняв із себе блюзу й капелюха і ввійшов до клітки.

Побачивши перед собою людину, Бозо люто заревів, наче б остерігаючи її перед своїм гнівом. Але незнайомий чоловік заговорив до нього якоюсь дивною мовою, м'яко, з любов'ю. І, на превелике диво, Бозо не підняв свого грізного хобота. Він уважно прислухався до слів незнайомого, наче б розумів їх. Яка це була мова, ніхто з присутніх не міг розгадати. Однак слон зовсім заспокоївся: він вдоволено хитав хоботом і, наче дитина, довірливо дивився на незнайомого. Бозо мов не той став.

Коли незнайомий залишив клітку живий і здоровий, до нього підійшов директор цирку.

— Слон походить з Індії, — пояснив незнайомий. — Він переживає ностальґію — глибоку тугу за своєю батьківщиною. Я промовляв до нього індійською мовою, яку він чув ще там, в Індії, за своїх молодих літ. Бачите, він заспокоївся, і нема потреби його стріляти!..

Незнайомий відійшов. Лише пізніше люди довідалися, що то був англійський письменник Редіярд Кіплінґ, великий любитель індійської природи й звірят.

Цей видатний письменник відомий і нашим дітям, що з зацікавленням читають його книжки „Брати Моуґлі", „От так казки" або „Ріккі-Тіккі-Таві".

За *Фултоном Оулстером*
подав *М. Погідний*

НАША БАБУСЯ

У часах української держави, в 1917-18 роках виходив у Києві дитячий журнал „Волошки". Редаґувала його пані Катерина Антонович разом із своїм чоловіком Дмитром, що був професором українського університету. Пані Катерина Антонович робила також ілюстрації до „Волошок" і до шкільних читанок.

Сьогодні пані Катерина Антонович уже бабуся, але вона й досі малює книжечки для дітей, а оце зладила ілюстрації до „Веселки" та прислала переклади різних гарних казок. Одну таку казку, перекладену з корейської мови, а саме „Чий дарунок найкращий", друкуємо в цьому числі „Веселки". На іншому місці вміщуємо ілюстрації пані Антонович до віршика „Два сонечка".

Пані Антонович любить українських діток, а ми, діти, дякуємо нашій дорогій Бабусі за її ілюстрації й казки. Дуже нам було цікаво довідатися про наш давній дитячий журнал „Волошки".

Бажаємо пані Катерині Антонович ще багато літ життя в здоров'ї й радості!

ЧИЙ ДАРУНОК НАЙКРАЩИЙ

Корейська народна казка

Візьміть, діти, атлас і знайдіть мапу Азії, а на цій мапі Японію на островах. Навпроти Японії побачите півострів Корею. Про Корею ви певне чули не раз.

Корея і корейський нарід довгий час були під японським пануванням, а тепер південна частина Кореї вільна і має свою власну державу. Головою південної корейської держави є старенький розумний президент, Сінґман Рі.

Північна Корея далі карається в неволі — панують там тепер не японці, а большевики. Кілька років тому большевики хотіли забрати і поневолити також південну Корею, але корейці боролися хоробро. Допомагали їм у боротьбі американські війська, і південна Корея залишилась вільною. Корейці мріють про те, щоб визволити з-під большевицького ярма решту Кореї і жити разом у вільній власній державі.

Корейці не багатий, але геройський нарід. Корейські народні казки свідчать про це герейство корейського народу, про його розум, доброту й шляхетність.

Нижче друкуємо дві корейські казки. Вони напевне сподобаються вам.

Коло далекого Східнього моря, в Долині Троянд, біля міста Вонсан жила дужа гарна й розумна дівчина. Звали її Ан Ран Дю. Покохали її троє юнаків, троє друзів.

Довго думала Ан Ран Дю, з ким із них одружитись. Пішла вона до старого мудрого віщуна, який жив на гірському перевалі Чорного Дракона. Мудрець-віщун дав їй три червінці і звелів віддати їх юнакам, хай вони куплять їй шлюбний дарунок. Чий дарунок буде найкращий, той і стане її нареченим.

Ан Ран Дю вернулася додому, покликала юнаків ,кожному дала по червінцеві й сказала:

— Кожен із вас хай купить мені шлюбний дарунок. Чий буде найкращий — з тим я й одружуся. Чекатиму рік. Вернутися мусите всі разом в один день.

Пішли юнаки далеко, аж за великий Китайський мур, за монгольські степи й пустелі...

Один купив чарівне дзеркало. Коли побажаєш когось бачити, подивишся в дзеркало, і в цю ж хвилину побачиш, кого хочеш, і будеш знати, що він робить.

— Завжди бачитиму Ан Ран Дю, а потім і вона буде завжди бачити мене, де я не знаходився б — подумав юнак.

Другий юнак купив чарівного верблюда. Коли сісти на цього верблюда, зразу опинишся там, де тільки забажаєш. Юнак рішив, що кращого дарунку й не треба, — як тільки забажаєш, зразу опинишся коло красуні Ан Ран Дю.

Третій юнак купив чарівне яблуко. Коли захворієш і з'їси це яблуко — зразу видужаєш.

— Як захворіє Ан Ран Дю, — подумав він, — тоді їй і придасться мій дарунок.

Зібралися всі юнаки в умовленому місці, розповіли один одному про свої дарунки. Якраз скінчився рік із того часу, як покинули вони рідний край. Юнаки затужили за красунею Ан Ран Дю і вирішили подивитися в дзеркало, щоб побачити її й дізнатися, що вона робить.

Подивилися й зблідли — Ан Ран Дю вмирала!

Сіли вони втрьох на верблюда, і в ту ж мить опинилися коло дому Ан Ран Дю.

Увійшли до дому і стали коло її ліжка. Сльози текли з очей Ан Ран Дю, коли вона побачила юнаків.

— Ви принесли мені дарунки, а навіщо вони тепер мені?! — сказала вона.

Тоді третій юнак подав їй яблуко і попросив, щоб вона його з'їла.

Ан Ран Дю з'їла яблуко й зараз видужала.

Тоді дівчина попросила кожного розказати про себе і про свій дарунок.

Вислухавши їх оповідання, вона спитала:

— З ким же я маю одружитися? Всі ви однаково допомогли мені своїми дарунками! Вирішуйте тепер самі!

Три дні й три ночі думали юнаки — і нічого не вирішили:

— Якщо не було б яблука, чи врятували б ми Ан Ран Дю від смерти? Коли б не було дзеркала, як дізналися б ми про страшну хворобу Ан Ран Дю? А коли б не було верблюда, що бігає так швидко, чи могли б ми поспіти впору?

Тоді Ан Ран Дю вирішила сама:

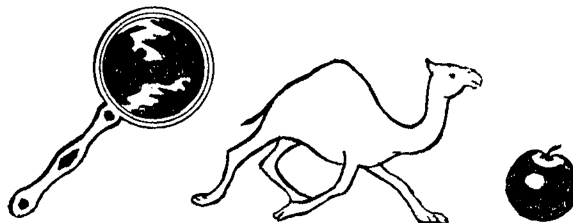
— Коли я зроблю мій вибір справедливо, — сказала вона, — то стародавній дзвін, у який завжди дзвонили, коли треба було вирішувати важливі справи, сам задзвонить. Ви дійсно товариші й друзі, це ви доказали своїми дарунками. І тільки завдяки вашій дружбі ви разом змогли врятувати мене від смерти. Але одружуся я з тим, хто подарував мені чарівне яблуко. Бо коли ви вибирали дарунки, ви думали й про себе, а той, що подарував мені чарівне яблуко, думав тільки про мене! Ваші подарунки залишилися у вас, а він утратив своє яблуко. І я мушу одружитися з ним!

І в цю ж хвилину стародавній дзвін — задзвонив!

Красуня Ан Ран Дю одружилася з юнаком, що подарував їй чарівне яблуко.

Він думав про життя дівчини, а не тільки про те, щоб скоріше її побачити, і не про те, щоб скоріше бути коло неї.

Переклад і кінцівка *Катерини Антонович*

ГЕЙ, ТИ НАША ОСЕНЕ!

**Гей, ти наша Осене,
Не минай нас, просимо,
Принеси багато
Й нам дарів у хату:
З саду винограду
Дітям на розраду,
Ще й сливок Олюсі,
Яблучок Ганнусі,
Грушечок смачненьких
Ірочці маленькій.
Хлопчикам на втіху
Дай смачних горіхів
Повну-повну жменю
Й трохи ще в кишеню.
Дай матусі нашій
Гарбуза до каші.
Прийде тато з міста,
Буде кашу їсти,
Будем кашу смакувати,
Пісню станемо співати:
Гей, ти наша Осене,
В гості тебе просимо,
Просимо тут сісти,
З нами кашу їсти.
Гей, смачна ж бо наша
Гарбузова каша!
Дякуємо, Осене,
За твої приносини,
За дари багаті,
За добро у хаті.**

Б. Данилович

СІМ-ЧЕН

Корейська казка

Ілюстрації М. Левицького

Давним-давно, коли ще японці не заходили до Кореї, коли ще монахи Будди* могли виходити із своїх монастирів, — у той час жив у королівстві Саннара бідний сліпець із своєю жінкою.

Його звали Сім-пойс, а її Кван-сі-тун. У них довго не було дітей. Тому, коли вродилась їм донечка Сім-чен, радощам їх не було кінця.

Але вже восьмого дня по народженні дівчинки мати вмерла, і сліпий Сім-пойс залишився сам з маленькою дівчинкою. Він носив її на руках з хати до хати, де були матері з немовлятами, і вони годували Сім-чен своїми грудьми.

Так непомітно вигодували Сім-чен, так непомітно й виросла вона і стала прегарною дівчиною.

Всі говорили батькові про її красу, але Сім-пойс завжди відповідав: — Я сліпий і не розумію, про що ви мені говорите.

Але раз якось попри його фанзу** проходив монах і, почувши слова Сім-пойса, сказав:

— А що дав би ти великому Будді, якби він повернув тобі зір?

— Я дав би йому триста мішків рижу! — озвався без надуми Сім-пойс.

— Відкіля ти, бідний сліпець, візьмеш стільки рижу? — здивувався монах.

Сім-пойс відповів:

— Я говорю правду, бо нема такого чоловіка, що посмів би обманути Будду.

— Гаразд! — сказав монах. — Принеси риж до монастиря, і станеш видющим.

Монах відійшов, а Сім-пойс став думати, як міг він приобіцяти так багато рижу і звідкіль його взяти.

Але скільки не думав, нічого не міг придумати. Тоді засумував важко і перестав їсти.

— Чому ви, батечку, нічого не їсте? — спитала його Сім-чен.

— Не скажу я тобі цього, — відповів батько.

Тоді заплакала Сім-чен, і говорить:

— Невже ж я не журюся вами? Невже ж я не готова віддати за вас життя, щоб побачити вас знову веселим?

Тоді Сім-пойс розповів їй усе.

— Не журіться, батеньку! Це сам Будда надхнув вас так приобіцяти, і він сам уже виконає решту.

Незабаром зайшли до них купці, що збирались плисти через море за товарами до Нан-сану. Вони прийшли купити дівчину, щоб, за давнім звичаєм, принести її в жертву морю, коли море розсердиться і стане топити судна.

— Купіть мене за триста мішків рижу! — сказала Сім-чен.

Купці подумали і згодилися.

На чотирнадцятий день третього місяця купці мали від'їхати. Зосталася ще тільки одна ніч. Сім-чен сиділа біля батька і тихо плакала.

Одна сльоза впала батькові на лице, і він прокинувся.

— Доню моя, чого ти плачеш?

Сім-чен налякалася.

— Не питайте мене, батеньку!

— Ні, я питаю. Я твій батько, і ти повинна мені все розповісти.

— Ох, батеньку, не питайте мене!

— Як ти шануєш батька, так і тебе шануватимуть. Іди геть від мене!

Збентежилася Сім-чен ще дужче і розповіла батькові про все.

Заплакав сліпець:

— О, моя доню! Навіщо ти це зробила? Я не дозволю тобі від'їхати!

Пішов до купців і сказав:

— Не віддам вам моєї дитини, беріть собі свій риж.

— Риж ми вже відіслали до монастиря, — відповіли купці.

Тоді старець упав на землю, став рвати на своїй голові волосся і кричати:

---

* Будда — засновник релігії в Азії.

** фанза — корейська хата.

— Чому відбираєте в мене дитину? Навіщо мені очі на старість? Щоб знову їх виплакати? Вона молода, а я старий...

Але Сім-чен ніжно обняла батька і сказала:

— Не кажіть так, батеньку! Часто на старому дереві розцвітають квіти, а нема їх на молодих... Видко, така воля Будди, і я не боюся смерти.

І Сім-чен відійшла з купцями. Подруг, що її провожали, вона просила:

— Не плачте за мною, а якщо мене любите, то годуйте мого батька і дбайте про нього так, як я дбала. Не плачте! Я не боюся смерти і рада вмерти за мого батенька.

Всі зійшлися і слухали її слів, а голова роду, що був старіший від її батька, сказав:

— Ти смілива, геройська дівчина і добра донька. Треба, щоб кожен робив те, що може. Ти не вмреш, а будеш жити з роду в рід з нашими предками і будеш першою поміж першими з них.

А вернувшись до Сім-пойса, промовив:

— Ти її батько і тобі честь разом з нею!

Так сказав старезний дід, голова їх роду, а що він сказав — те й буде.

Всі його слухали й плакали. Купці також плакали і доплатили ще грошей на прохарчування сліпого Сім-пойса. А потім сіли на корабель і забрали з собою Сім-чен.

Спершу вони плили щасливо; море було тихе і часто на його плесі показувалися русалки. Вони кивали головами до Сім-чен і жалували її. Сім-чен сиділа на чардаку, сумно кланялася їм і думала: „Скоро-скоро ми з вами зустрінемось".

І справді, незабаром знялася буря і сонце сховалося в свій золотистий палац. Закрилися вікна палацу чорними віконницями і стало темно, а сердиті хвилі піднялися вище корабля.

Тоді Сім-чен сказала собі дати посудину з чистою водою і стала молитися за подорожніх. Помолившись, вона сміливо підійшла на край корабля, затулила очі руками і кинулася в розбурхане море.

— Так померла найгарніша з найгарніших троянд — „канґсенхва", відірвана від рідного пня, захоплена невблаганним морем, — сказав один з купців, а інші з німим страхом дивилися в темну безодню океану.

Аж ось уже кінець страшній бурі; відчиняються двері золотого палацу сонця, і вже споглядає воно з свого золотистого терему на зелені, прозорі хвилі океану.

А Сім-чен поринула у підводне царство і побачила там стільки чудес, що забула про землю.

***

Минуло три роки. Вернулися купці додому з багатим добутком. Оце пливуть вони морем і бачать: там, де Сім-чен кинулася в море, хитається на хвилях найкраща з троянд — „канґсенхва". Взяли вони цю троянду і сказали:

— Це прегарна Сім-чен обернулася в троянду.

Коли купці приїхали додому, почули вони від людей, що їх молодий король тяжко хворий, а вилікувати його може тільки квітка „канґсенхва".

От пішли купці до короля і продали йому за великі гроші свою квітку.

Тоді бог моря спустив Сім-чен на веселці на землю прямо в королівський сад.

Спить Сім-чен і сниться їй, що прийшла до неї покійна мати й говорить:

— Ти будеш королевою.

Прокинулась Сім-чен і бачить: іде до неї молодий король, а в руках у нього прегарна „канґсенхва".

— Хто ти? — питає дівчину.

— Я не знаю.

Сім-чен говорила правду, бо вона забула все про землю.

— Гарнішої від тебе я не бачив, — сказав молодий король. — Ти будеш моєю жінкою.

А коли відгуляли весілля, Сім-чен пригадала собі нараз, як жила вона перед тим на землі, згадала батька. І розповіла про все своєму чоловікові. Якщо пригадала б вона минуле до часу весілля, не стала б королевою, бо закон забороняв одруження з дівчатами простого роду. Але тепер уже було по весіллі, і король послав по батька Сім-чен.

Коли привели Сім-пойса, королева зраділа і спитала:

— Ти завжди бачив на очі, старче?

— Ні, я був сліпий, — відповів Сім-пойс, —

але коли моя донька вмерла за мене, я прозрів.

Тоді заплакала королева й промовила:

— Я твоя доня. Невже ж не пізнав ти мого голосу?

Була тоді втіха! Король назвав Сім-пойса своїм тестем, і жили вони всі троє довго й щасливо. Тільки часом сумувала Сім-чен, згадуючи поганий звичай кидати молодих дівчат морю у жертву. Але тоді король потішав її, кажучи: „Хтозна, може їх доля не гірша від нашої".

Переклала *К. Малицька*

К. Перелісна

НЕЛЬКА

Ілюстрація М. Дмитренка

Було це під час війни. Над містом літали чужі літаки й кидали бомби. Бомби розривались на вулицях, над будинками, школами, лікарнями. Падали стіни, розсипались на пісок цегла й скло, горіло дерево, кричали поранені люди.

Так було щоночі, і щоночі Василько з Оленкою пересиджували небезпеку в льоху посеред двору. В хаті ніхто не залишався, бо було небезпечно. Хвиля повітря від вибухів трощила навколо все, що було на поверхні землі. Хати, паркани, дерева перетворювались на купу трісок і побитого каміння. Тому люди, мов щурі, ховалися в землю.

Та найбільше боялася бомб Нелька. Її собаче серце розривалось від страху, як тільки вона чула гуркіт літаків. Дітям смішно було дивитись, як вона, прищуливши гострі вушка, вибігала на ґанок і обережно зиркала на небо. Вона знала, що небезпека приходить саме звідти і, не відводячи очей від ясної смуги прожектора, жалібно скигліла: „У-у! У-у!"

— Ти, боягузко! Стидайся! — гукав на неї Василько. — Ще й бомб немає, а ти вже скавулиш.

— Не лай її, — заступалася за Нельку Оленка. — Може вона вже чує ті бомби... Ось я людина, а теж боюсь.

Василько ніби зневажливо повертався до неї спиною, але не відсувався, бо й сам боявся, хоч йому було вже вісім років, а сестрі — лише сім. Оленка щільніше пригортала свою замурзану ляльку й зідхала: „Бідна ляля! Через цю війну ніяк випрати ляльчину суконку. Води в місті нема, тато аж з річки воду носять, і мама не дозволяють розхлюпувати воду."

Так щоночі сиділи діти в хаті біля порога й дивилися на перелякану Нельку, аж поки тато й мама не гукали: „Швидше! До льоху!"

Діти зривались на ноги й чимдуж поспішали до льоху. І поки тато з мамою втягали туди постіль і їжу, діти стежили за яскравими смугами прожекторів, що бігали по небу, падали з одного боку й випливали з другого. Угору до прожекторів летіли світляні кулі, ухкали зенітні гармати, тріщали скоростріли, пронизливо вили сирени. В сусідніх дворах бігали й кричали перелякані люди...

Нелька скавулила на ґанку, але до льоху не йшла. Діти бачили її з свого куточка, аж доки тато не зачиняли дверей і не підпирали їх кілком. Біля дверей тато ставили лопату: „Не дай, Боже, засипле, то відкопаємось..."

У льоху було завжди неприві̇тно й вогко: на стінах вилискував іней, під ногами хлюпала вода, а з стелі крізь трухляві дошки сипалась глина. Мама світили свічечку перед образом Божої Матері, шепотіли молитву, хрестились тремтячою рукою, а тоді закутували дітей у теплі ковдри й садовили на широкій лаві серед льоху.

— Може спати хочете? — питалися їх, але більше для того, щоб заспокоїти, бо діти ніколи не спали під час налетів. Вони сиділи мовчки, здригалися від вибухів і прислухалися, чи не скавучить Нелька. Та її не чутно було. І ніхто не знав, де вона пересиджувала кожного разу.

Під ранок, після налету, вона вибігала назустріч дітям і тихенько вищала, немов би хотіла сказати: „Вибачте, я не могла перемогти свого страху!.."

Василько відпихав її від себе: „Ех, ти, боягузко!"

А Оленка тихенько пестила її тендітну мордочку з гострими вушками. Нелька лизала їй руку й лягала спати біля її ліжечка. Так було щоразу.

Та раптом Нелька щезла. Ні Василько, ні Оленка не могли її докликатись.

— І де вона поділась? — дивувалися тато. — Може забігла кудись від страху?

— Та вона, мабуть, цуценят має, — відповіли мама. — Нехай собі! Як зголодніє, сама прибіжить. Не до неї тепер! Ось знову літаки!..

Тато відчинили двері. Все небо було порізане безліччю яскравих смуг: то прожектори ловили ворожий літак.

— Піймали! Бачите? — крикнули тато, показуючи пальцем туди, де два промені, схрестившись, осяяли білого голуба. То був літак. Він

хвилинку затримався в тому світлі, а потім раптом пірнув униз. У небо полетіли світляні кулі, ракети, гримнула гармата, і земля ухнула від далекого вибуху бомби.

— Швидше! — закричали тато. — На нас летить!

Діти прожогом кинулися з хати до льоху. За ними бігли мама з клунком їжі і з подушкою. Га-ах! Другий вибух розітнувся зовсім близько. Земля затремтіла, вихор налетів з страшною силою, і дерево впало серед двору. Оленку звалило повітрям на землю, але мама підхопили її: — Швидше! Господи помилуй!..

Василько вже був на порозі льоху, і хвиля покотила його сходами просто вниз. Він тільки охнув, коли сестра впала на нього. Тато вскочили до льоху останнім і кинулися зачиняти двері. Руки їм тремтіли, двері не зачинялись, кілок упав набік у темряву.

— Світи швидше світло! — крикнули до мами.

Свічечка блимнула, і образ Божої Матері сумно глянув на дітей. Василько мовчав, а Оленка гірко хлипала й поривалась до дверей.

— Та що з тобою? — запитали мама. — Куди ти хочеш іти?

— До ляльки... Моя лялька впала там... Уб'ють...

Гу-ух! Ш-ш-ш! Двері вихром відчинило, і дітей, мов пір'їнку, кинуло на купу картоплі в куток льоху. Тато кинулись до дверей і побачили, як щось біле стрибнуло від порога й зникло в темряві.

— Чи ти ба! — здивувалися тато. — Нелька тут була й побігла.

Над головами низько пролетів літак, і на хвилину настала тиша. І тоді всі виразно почули шкрябання в двері й уривчасте гавкання.

— Пусти Нельку до льоху! — сказали мама.

Тато відчинили двері, але Нелька відскочила й знову зникла в темряві.

— Тю, дурненька! Нелько! Йди сюди!

Та не встигли тато підперти двері, як щось гупнуло в них і відчинило. Нелька скотилася по кам'яних східцях униз і, поклавши щось до Оленчиних ніг, кинулась кулею назад з льоху.

— Цуценя! — ахнули мама. — Поможи їй, Петре! Моя ж ти голубочко! І вона дітей своїх рятує!..

— Отакої! Та вона своїх цуценят під двері притягла! Отож і гавкала тоді...

Нелька перескочила через кілька східців одним стрибком і поклала до ніг Оленки ще одне цуценя. Тато схопили останнє цуценя й простягли його до Нельки:

— На, бери й цього!

Але Нелька, підскочивши, лизнула йому руку з цуценям і вистрибнула з льоху.

— От, навісна! — сердилися тато. — Це, мабуть, не всі!

Гу-ух! У льоху все затремтіло від нового вибуху, і тато схопилися за двері. Але вони не встигли ще зачинити їх, як Нелька скочила їм під ноги і скотилася по сходах униз. Троє біленьких цуценят уже лежали на Оленчиній подушці. Нелька обережно поклала поруч із ними щось велике й темне і підскочила до носа Оленки.

— Мамо! — радісно крикнула Оленка. — Подивіться, Нелька ляльку принесла... мою лялечку... Нелечко, люба моя!

Мама засміялися й нагнулись до Нельки, щоб погладити її. Василько заплескав у долоні, а Нелька підскочила вгору біля кожного з них, щоб лизнути в самі губи, і тоді стомлено лягла на подушці поруч своїх дітей.

Оленка цілувала свою врятовану замурзану ляльку і пестила Нельку, а Василько вигукував:

— От тобі й Нелька! Та вона, виходить, не боягуз, а герой!

Над льохом все тремтіло від гуркоту літаків і далеких вибухів бомб. Але Нелька тепер не скавулила, а, настороживши вуха, пильно дивилась на двері й з погрозою глухо гарчала.

МІЙ ОЛІВЕЦЬ

Гляньте, друзі милі,
Що то за мистець
Мій новенький, білий,
Бравий олівець!

По папері ходить
І сюди й туди,
Пише все й виводить
Легко, без біди.

Чи А, О писати,
Чи 4, 7,
Чи бджолину хатку,
Чи ведмежий дім,

Завжди на послугу
Він готов мені —
Час із ним минає,
Мов у гарнім сні.

І за ним я лину
По тонкім слідку
В мудрощів країну,
Радісну, дзвінку.

Завжди чистий, білий
І легкий, мов пух,
Мій олівчик милий,
Мій вірненький друг.

Роляник

Леонид Полтава

ПЕРШИЙ ЗАКОН ДРУЖБИ

III

Ілюстрація М. Михалевича

Прокинувся Петрусь, почувши чиєсь тепле дихання біля себе. З напругою розтулив очі — і зустрівся з великими вологими очима Плотаря. Пес лежав побіч дитини і лапою легенько торкав її плече. Розумна тварина бачила кров і зрозуміла, що з його приятелем щось трапилося. Але як Плотар опинився тут?

Дужий вівчарик хотів допомогти Петрусеві повзти, пробував навіть підсунутись під Петруся, щоб понести його на собі, але не мав аж стільки сили. Мало не стогнучи від болю, малий повстанець доторкнувся рукою до ноги, вимазав пальця у крові і помалював нею шкіряний нашийник Плотаря.

— У криївку, біжи в криївку, Плотарю, і приведи когось! — прошепотів Петрусь. Пес почув знайоме слово „криївка" і зрозумів. Він на мить завагався, не хотів кидати того, хто рік тому врятував його від смерти на ріці. Але Петрусь повторив наказ — і Плотар із кров'ю на нашийнику побіг. Він знайшов би криївку й за сто миль звідти! А тут вона була недалеко.

Петрусь добрався до потічка, облив рану водою і обмотав ногу шматком сорочки. Тепер він міг спокійніше чекати на своїх: Плотар поніс на нашийнику не лише тривожний знак — кров, але й записку-повідомлення старшого розвідника.

Плотар виконав своє завдання: відділ повстанців негайно вирушив у напрямку, вказаному розвідником, а двоє прийшли вслід за розумною твариною і забрали пораненого й непритомного Петрика в криївку.

— Кріпись, Петрусю! — цей голос збудив хлопчика з півсну. Над Петрусем стояв широкоплечий повстанець-розвідник, у криївці було тихо й затишно і приємно пахло свіжим хлібом:

— Рану вже промили, вона скоро заживе, і ми ще повоюємо. Будемо воювати, аж доки Україна вільною стане!

Петрусь радісно і вдячно посміхнувся, а зором кинувся шукати свого вірного приятеля, Плотаря.

— А він... живий? — шепотом запитав Петрусь, і слаба усмішка прикрасила його гарне личко. Плотар підійшов до ліжка і торкнувся лапою Петрикової руки.

— Після того, як ти пішов, — розповідав широкоплечий розвідник, — Плотар раптом занепокоївся, почав рватися з рук, і видно було, що хотів іти з тобою. Я ще трохи його потримав, а потім пустив, ануж, думаю, щось сталося?.. Бачиш, не помилився Плотар, знайшов тебе скоро, бо біг по твоєму сліду.

Петрусь слухав оповідання з заплющеними очима і ніжно гладив рукою Плотаря, який сидів біля ліжка, поклавши голову на ковдру.

— От ви справжні друзі, — сказав повстанець, підійшовши й собі до ліжка, — ви врятували один одного — ви вже виконали перший закон дружби.

(Кінець)

ДО ШКОЛИ ПЕРШИЙ РАЗ...

Ясне сонечко сміється,
Бо сердечно любить нас,
А найбільше тих, що нині
Йдуть до школи перший раз.

Школа двері розкриває,
І вітає щиро нас,
Найщиріше тих, що нині,
Йдуть до неї перший раз.

Я бажаю щастя, долі
Всім вам, діти, в добрий час,
А найбільше тим, що нині
Йдуть до школи перший раз!

М. Петрів

Т. Білецька

Ілюстрації *М. Левицького*

ПРИГОДИ ЯШКА - СТРАШКА
АБО
ЯК СТРАХОПОЛОХ ЛЮДИНОЮ СТАВ

I

Посіяла баба Варвара коноплі й від горобців обігнатися не може. Обсіли грядку та й клюють сім'я, мов би то для них обід зоставили. От і задумала баба Варвара поставити на грядці страхополоха.

Взяла красу хустину, загорнула в неї картоплину, всипала решето полови і зав'язала кінці. Потім винесла з комори старий мішок, випхала його соломою і прив'язала чотири дрючки. На мішок з соломою поклала клунок з половою — і так народився наш страхополох.

Винесла вона його на город, поставила в коноплях і заходилася прибирати. Закинула йому на плече стару латану свитину, підперезала його мотузком, а на голову поклала обірваний солом'яний капелюх.

— „От і красень, — думає баба Варвара, — тільки б ціпок у руку та й капелюх насунути на чоло, і виглядав би зовсім, як ґазда!"*

Вже сягала рукою до капелюха, а страхополох як не крикне:

— Не так, бабо! Треба по-парубоцьки... На вухо!..

— Свят! Свят! — злякалася баба Варвара. — То ти, лобуряко, вже й чепуритись хочеш?

Але не заперечувала, пересунула капелюха на ліве вухо та й каже:

— Постій же тут усе літо, то на зиму тобі сорочку пошию.

І так наш страхополох усе літо на грядці стояв, не їв, не спав, горобців розганяв, щоб сім'я не клювали, конопельок не псували. Вже під осінь прийшла баба Варвара на город, вибрала коноплі, а страхополохові й „спасибі" не сказала.

Горобці посідали на плоті й цвірінькають:

— Ох, ох... Страхополох... В коноплях стояв, зернятка не дав, а сорочки як не мав, так і не має.

Пішов страхополох до баби Варвари та й каже:

— Пошийте мені сорочку!

А баба йому: — Почекай! Бачиш, я ще конопель не мочила.

Вернувся страхополох на город, стоїть на грядці та й чекає, поки баба Варвара коноплі в ставку вимочить, на леваді розстелить, висушить, то й сорочку пошиє.

Та горобці не чекають. Посідали на плоті й цвірінькають:

— Ох, ох... Страхополох... В коноплях стояв, зернятка не дав, а сорочки як не мав, так і не має.

Терпить страхополох, терпить, а далі йде до баби Варвари й просить:

— Пошийте мені сорочку!

А баба йому: — Почекай! Бачиш, я ще й конопель не терла.

Стоїть страхополох на городі й чекає, поки баба Варвара коноплі на терлиці** протре, прядиво вичеше, то й сорочку пошиє.

А горобцям байдуже. Посідали на плоті й цвірінькають:

— Ох, ох... Страхополох... В коноплях стояв, зернятка не дав, а сорочки, як не мав, так і не має.

Йде страхополох ще раз до баби Варвари й просить:

— Пошийте мені сорочку!

А баба йому: — Почекай! Бачиш, я ще конопель не пряла.

Що ж робити? Вернувся страхополох на город, стоїть на грядці й чекає, поки баба Варвара коноплі спряде, намотає мітки, виробить полотно, то й сорочку пошиє.

А горобці? Впав сніг, потиснув мороз, і горобцям нічого вже на городі шукати. Всі вони пересели-

лися на бабине обійстя, де баба Варвара щодня курам свіже зерно сипле. А страхополох стоїть на городі в снігу по коліна.

Раз уночі прокинувся Вітрило. Засвистів у лозах... Розбудив молодицю Метелицю, що в ярку під кущами літо проспала, і давай із нею по селу гуляти.

Вітрило гойдається на бабиних воротях: рип-рип, рип-рип... То з-за рогу свисне: в'ю-у-у, в'ю-у-у... То дошкою в плоті залопотить: трах-тах-тах... трах-тах-тах...

— В'ю-у-у... Трах-тах-тах... В'ю-у-у... Трах-тах-тах... — виграває Вітрило-музика, а молодиця Метелиця взялася в боки, на вулиці гопака танцює, та ще й приспівує:

Якби мені жениха та ще молодого,
Танцювала б гопака до ранку самого.

Але де ж тут жениха взяти, Побачила на городі страхополоха, підхопила його під боки і стала ним крутити-обертати. Та який з страхополоха жених, коли в нього не ніс, а гнила картоплина, а замість ніг дві тики від квасолі! Покрутила ним Метелиця, обернула кілька разів та й кинула коло бабиних воріт, а сама полетіла в село іншого жениха собі шукати.

(Продовження буде)

---

* ґазда — господар.

** терлиця — прилад з дерев'яним мечиком, що відділює сухі конопляні стеблини від волокон.

Р. Завадович

МУРАШКИ В ЛІЖКУ

Було їх двоє, Юрчик і Олеся, братчик і сестричка. Старший Юрчик ходив уже до школи, до другої кляси, вмів читати казочки, а молодша Олеся „читала" самі образки.

Коли настало гаряче літо, приїхала з міста тітка Катря. У неї в руках були загорнені в голубий папір коробки, що ховали в собі якусь хвилюючу таємницю. Діти знали, що це подарунки для „кришечок" — так називала їх не раз добряча тітка. Під час привітання тітка вручила коробки дітям. Вони подякували і мерщій подалися до своєї кімнатки, бо аж горіли з нетерплячки побачити, які дива спочивають у коробках. Тим разом Юрчик дістав приладдя до малювання, Олеся — бляшану кухонку з малесенькими горщиками й тарілочками і, крім того, обидвоє — по торбиночці цукерків. Любуючись подарунками і розглядаючи їх усе наново з усіх боків, діти смоктали цукерки. Солодке дуже дітям смакувало.

Але Олеся була ощадніша, і в неї цукерки не так швидко миналися. Зате Юрчик до вечора досяг уже дна в торбинці.

Поласувавши Олеся кількома цукерками, решту сховала в свою скриньку, що стояла на триногім столику біля вікна. Юрчик це бачив. Він подумав собі, що коли в нього по солодощах останеться тільки гарний спомин, Олеся смакуватиме цукерочки. І тоді він рішив подражнити трохи сестричку. Знав з досвіду, що завтра вранці Олеся, випивши молоко, піде до скриньки, щоб діставати цукерки. Можливо, що схоче і з ним поділитися, але ... як то буде смішно, коли своєї торбинки не знайде! Стане перекидати в скриньці все „догори дном", потім нишпоритиме під подушкою, а там полізе під ліжко і в усі кутки. Буде розпитувати маму і тітку, що стелять ліжка. Він, Юрчик, тим часом знадвору через вікно покладе цукерочки на давнє місце, а тоді, ніби нічого не сталось, прийде до кімнати і поможе знайти „згубу".

Увечері, як сім'я повечеряла, а Олеся сиділа в тітки на колінах, Юрчик непомітно викрався до дитячої кімнати, відчинив сестриччину скриньку і, знайшовши навпомацки торбинку з цукерками, поклав її під свою подушку. Потім окружною дорогою через кухню вернувся до їдальні.

Дітей пізно поклали спати. Юрчик якраз солодко заплющив очі, коли почув, що в нього щось лазить по руці. Він потягнув руку до себе, але тим часом щось побігло по нозі. В ту хвилину на шиї йому міцно засвербіло. Юрчик схопився і крикнув. Але в той час укололо його щось у коліно і в лікоть. Він ще дужче закричав і, відкинувши накривало, забився в куток ліжка.

— Щось лазить! Щось кусає! — зарепетував.

В їдальні почулись голоси. Застукали зап'ятки. Рипнули двері. Тато ввімкнув світло. За ним поспішали мама з тіткою. Ясне світло лямпи впало на Юрчикове ліжко. І — диво! — по подушці, простиралі, накривалі — скрізь бігали мурашки.

Мама підняла подушку. Під нею лежала торбинка з Олесиними цукерками, а з неї, мов з малого мурашника, висипалися комахи-ласуни.

— Мурашки! Мурашки! — заговорили всі наraз і кинулися рятувати хлопця.

Мама вхопила Юрчика на руки і стала витрясати з його сорочини кусливих комах.

Незабаром усе вияснилося. Мурашки закуштували солодке ще в Олесиній скриньці, діставшись до кімнати через вікно, а Юрчик переніс їх разом з торбинкою на своє ліжечко. Тут вони розбрелися й покусали хлопця. Мало того, що Юрчикові боляче пашіла шия, лікоть і коліно. Його личко ще дужче пашіло від сорому. Про нього могли Бог знає що подумати. Він, плачучи, став запевняти, що не думав брати собі Олесиних цукерків, а хотів тільки трішки пожартувати.

Ясно, йому повірили, але порадили, щоб більше не дражнив сестрички.

Від того часу Юрчик підріс і порозумнішав. Він і тепер любить жартувати, але його жарти нікому не шкідливі.

Леонид Полтава

ДВА СОНЕЧКА

Ілюстрації Катерини Антонович

Є два сонечка на світі
Для малої Соні:
Перше сяє у блакиті,
Друге — на долоні.
Перше сонце в небі лине,
Де хмарини білі,
Друге — з-за куща малини
В руки прилетіло*.
Склало крилечка червоні,
Дивиться ув очі,
Ніби щось маленькій Соні
Розказати хоче.
Чи сказало, не сказало,
Чи лише хотіло,
Знову крильцями заграло,
Знову полетіло.
І хоч зникло ув алеї,
Весело дитині:
Є два сонечка для неї —
В небі і в малині.

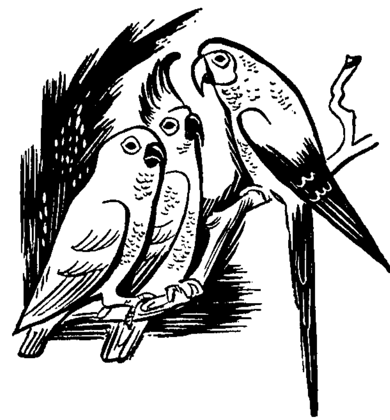

*„Сонечком", „бедриком", „зозулькою" або „Божою корівкою" називають малого червоненького жучка з сімома крапочками на крильцях. Діти дуже його люблять.

ЩОСЬ ОДНЕ

Грався кіт, допавшись мишки:
то м'якесенько діткне,
то дряпне кожушок трішки.
Мишка з серцем: „Щось одне!
Не второпаєш у лапах,
що під тим усім та єсть!
Як ти приятель — не дряпай!
Якщо ворог — то не песть!

За Езопом *О. Лятуринська*

Г. Чорнобицька

ПАПУГИ

Ілюстрація П. Холодного

— Ромцю, глянь, яка папуга
За дротами. А он друга!
О, ще більш. Які чудові —
Білі й різнокольорові!
На голівці гарний чубчик...
— А вони вже мають зубки?
— Ні, пташки зубів не мають,
Дзьобом зернятка збирають
І розлущують насіння.
Подивись, з яким умінням
Птах розкушує горіха!
Ці папуги — справжня втіха,
Бо, як змалку їх навчити,
Можуть навіть говорити.
— Буду я просити тата
І мені таку дістати
І навчу її напевне:
„Ромчик мусить бути чемний!"

ЩО ЧИТАТИ?

Першим випуском „Бібліотеки Веселки" появилося саме історичне оповідання з часів татарських набігів на Україну п. н. „Козацька дитина" Володимира Бандурака. У цій книжці гарно й цікаво розказані пригоди й відважні вчинки малого Пилипка.

Читачі „Веселки" знають це оповідання, бо воно друкувалося частинами в нашому журналі. Одначе багато дітей не читали його ще зовсім, а й ті, що читали, напевно радо зроблять це ще раз. Та й варто мати цю книжечку в своїй бібліотеці, бо не всі читачі „Веселки" зберігають комплект журналика. Книжечка видана дуже чепурно, має багато ілюстрацій М. Бутовича та двокольорову обкладинку М. Левицького.

Звертаємося до наших читачів із закликом набути „Козацьку дитину" до своїх бібліотек та заохотити інших дітей придбати собі й прочитати цю книжку. У той спо-

сіб діти спричиняться до розбудови видавничого фонду „Веселки" і дадуть змогу видати дальші випуски. Ціна примірника 0.50 дол. Замовляти: „Свобода" 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

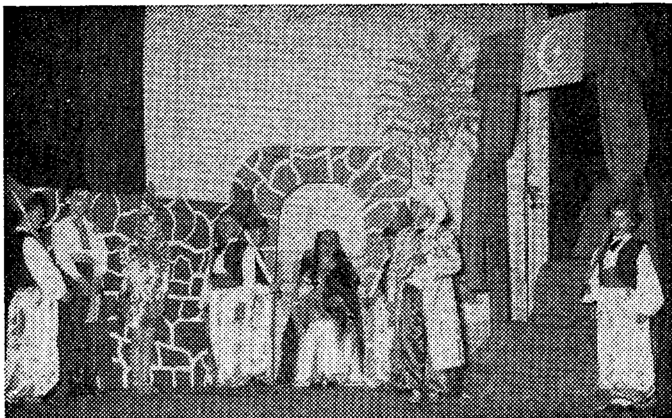
***

Придбайте до своїх бібліотек і читайте одне з найкращих видань Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, а саме збірку історичних оповідань та оповідань з життя наших славних людей п. н. „Меч і книга" Володимира Барагури. Книжка має чудові ілюстрації, заставки й кінцівки П. Андрусева і кольорову обкладинку М. Левицького. Ціна 1.50 дол. Для шкіл, курсів, організацій молоді — знижка. Замовляти: "Yevshan - Zilla", 286 Lisgar Ave., Toronto, Ont., Canada.

З дитячого життя

ШКІЛЬНЕ СВЯТО В НЮ ПОРТІ (АВСТРАЛІЯ)

Діти української вечірньої школи в Ню Порті (Австралія) відсвяткували недавно дворіччя існування своєї школи. У програмі свята були дві інсценізації, деклямації, співи й танки.

На світлині: сцена з п'єси Романа Завадовича „Коли сходить сонце". Головні ролі виконали: Рая Шмалько — княжна, Галя Нитченко — хан, Христя Сорока — стрілець, Марійка Куцан — козак.

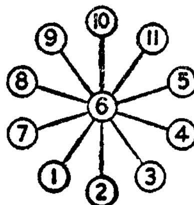
***

УСПІХ УКРАЇНСЬКОГО ШКОЛЯРА В АВСТРАЛІЇ

У містечку Гленрой, недалеко Мелборну в Австралії, десятирічний учень Борис Кузьменко отримав перше місце в конкурсі на літерний запис слів („спелінг"). Він часто допомагає своїм австралійським колегам готувати завдання з англійської мови. Борис Кузьменко так само добре вчиться і в українській вечірній школі і дуже любить читати українські книжки.

РОЗВ'ЯЗКА „МАГІЧНОГО КРУЖКА", поданого в „Кутку розваг".

Цифри в кружках треба було вмістити так:

ДОБРИЙ АПЕТИТ

Як була я в тітки на селі, то тітка якось випрала мою спідничку, і опісля я ніяк не могла одягнути її на себе.

— Тіточко, — спитала я, — що це скоїлося з моєю спідничкою? Чи я так нараз розрослася, чи вона при пранні так збіглася, що тісна стала?

— Ні одне, ні друге! — відповіла тітка. — Завинила наша корова Красуля.

— Як то? — здивувалась я. — Якщо б Красуля одяглася в мою спідничку, то спідничка стала б ще ширша...

— Ні, не те! Знаєш дивні Красулині звички: їсть папери, газети, ганчірки, гіллячки разом з недоспілими яблуками. І от, вона побачила твою спідничку, що я її повісила сушити. Мабуть, барвисті взори спіднички здалися їй дуже смачні, бо вона якстій стягнула її з мотузка та й давай жувати! Я ледве добігла впору до неї і видерла твою спідничку з її пащі — на жаль, уже подіравлену. Думаю: виперу її ще раз, позшиваю, і ти не впізнаєш, в якій пригоді була твоя спідничка. Ну, та не вдалося затаїти.

Слухаючи оповідання тітки, я щиро сміялася. Я ніяк не могла гніватися на Красулю, бо вона давала нам так багато доброго молока.

Та незабаром подібна пригода трапилася моєму знайомому будівничому.

Будівничий мав ставити ряд домів за містом. Площа була обгороджена парканом з дощок. Якраз вимірював він місце під будову фундаментів і пильно розглядав пляни, що їх за високою оплатою зладив для нього інженер.

Було під полудень. Будівничий був втомлений і голодний.

— „Пора іти на обід", — подумав, глянувши на годинник. Згорнув свої пляни і заткнув їх в щілину між дошками паркану.

— „Ресторан недалеко, за кілька хвилин вернуся — нема потреби носити з собою цілий жмут паперів".

І справді, незабаром будівничий вернувся. Дивиться, а з його плянів і сліду не залишилось!.. Що за лихо? Чари, чи що? Ніде ні живої душі, площа обгороджена — хто ж міг зробити мені такі збитки?

Розглядаючись по площі, несподівано глянув за огорожу і остовпів. Там паслися корови. Вони якраз преспокійно доїдали його дорогоцінні пляни.

— Ой, лишенько! — зідхнув будівничий. — Цей обід буде мені дуже дорого коштувати...

Дізнавшись про це, я подумала: — Це не те, що моя дешева спідничка.

Олена Цегельська

СУРМАЧ

— Таточку, купіть мені трубочку.

— Але ж, Івасику, ти трубив би весь день мені над вухом так, що я не міг би працювати.

— О, ні, таточку, я не буду вам перешкоджати. Я буду трубити тільки тоді, коли ви будете спати.

РОЗГАДАЙМО!

1. ЗАГАДКИ

а.

Що на дереві відерця,
А в відерці кожнім серце.
Поміркуйте, діти, трішки,
І скажіть, що це . . . . ?

б.

Невеличкий патичок
Одяг сорок сорочок.
Вкрився ними густо-густо!
Що це буде? — Це . . . . ?

в.

Виткав ткач намітку,
Мов рибальську сітку,
Розіп'яв на дубках —
Всім комашкам на страх!

Євген Яворівський

***

По папері походжаю,
Хоч одну лиш ніжку маю,
П'ю багато, хоч не їм,
Всячину я розповім?

***

2. КОНИК

У цьому віршику написані не всі слова. У кожному другому рядку бракує слова для рими. Придумайте такі слова і поставте їх на місці крапок.

На конику польовому
Їде старий Жук . . .
„Но, конику зелененький,
Поспішайся, мій . . . !
Там за лісом моя хата,
А у хаті . . .
У віконце виглядають,
Свого тата . . .
Ой, там мило, любо, тихо;
Варить борщ моя . . .
Хліб із печі витягає,
Свого Жука . . .
Но, зелений, но! Не гайся,
До господи . . .
Як пущу на пашу в поле,
Нагуляєшся . . .

К. Перелісна

***

3. МАҐІЧНИЙ КВАДРАТ

. . . журавлиний оклик
. . . інакше порух
. . . знаряддя слуху

4. ЗАГАДКОВІ КАРТОЧКИ

а.

Яке це місто?

Н. І. Черців

б.

В якій частині України воно лежить?

У. Бонáвик

***

5. ХРЕСТИКІВКА

Х . . . . Зілля на вінок до шлюбу
Х . . . . . . Звірина, що дає вовну
Х . . . Давня назва України
. Х . . Цвіте в липні
. . Х . Є понад рікою
. . . Х Є в часі перед Великоднем
. . . . . Х Озеро в Карпатах
. . . . Х Відома місцевість коло Києва

Букви на місці хрестиків дадуть старовинну назву Дніпра.

***

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК

Розв'язки загадок, вміщених у 8-му числі „Веселки" за серпень 1955 р.:

1. ХРЕСТИКІВКА: Карпати, Мирон, Каїро, слово, Гімаляї, фільм, Рівне, дієта, волошка. Букви на місці хрестиків дають назву: Київ — Львів.
2. ЩО ЦЕ?

   От, бачте, як старий ласун
   Плести вам загадки навчився...
   Не хатка то була — кавун
   До мене в гості прикотився.

   Л. Глібів

3. ЗАГАДКОВІ КАРТОЧКИ: а) Симон Петлюра, б) Мирон Тарнавський.
4. ЗАГАДКА: веселка, Всевишній.

***

ВИСЛІД ЛЬОСУВАННЯ НАГОРОД ЗА ДОБРІ РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК із 8-го числа „Веселки" за серпень 1955 р. Правильні розв'язки прислали такі діти: Андрусяк Зеня, Барановська Віра, Гудь Маруся й Юрко, Ґеник-Березовський Степан, Еліяшевська Христя, Єфремов Мурочка, Жеребецький Юрко, Зозуля Володимир, Кікта Християна, Козак Сяня, Мисишин Віра, Михайлишин Орест, Пастушак Роман, Пачовські Христя й Марта, Рудик Степан, Словіковська Ірина, Тимків Ярема, Хміляр Леся, Цегельська Люба.

У висліді льосування нагороду отримали: Зозуля Володимир, Словіковська Ірина, Цегельська Люба.

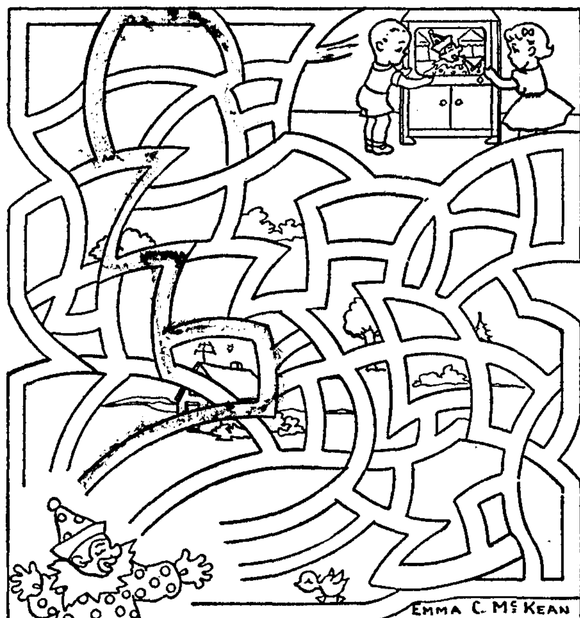
На нагороду призначено історичне оповідання Володимира Бандурака п. н. „Козацька дитина".

***

Розв'язки загадок, вміщених у вересневому числі „Веселки", присилати до кінця вересня ц. р. Хто правильно розв'яже всі загадки, візьме участь у льосуванні нагород. Виказ учасників льосування й виграних нагород вмістимо в числі „Веселки" за жовтень 1955 р.

КУТОК РОЗВАГ

ТЕЛЕВІЗІЙНА ПЕРЕДАЧА

Чи бажаєте знати, скільки треба часу, щоб образ цього циркового весельчака з'явився на екрані телевізора? Внизу ілюстрації бачите багато крутих стежечок. Виберіть одну із них і переконайтесь, чи вона веде від весельчака до телевізора. Не вільно переходити ліній! Перевірте, скільки часу ви витратили, щоб знайти правильну стежечку.

***

„ГОСТИННИЦЯ"
Забава

Забава в „гостинницю" дуже добра на час непогоди. Хтось з вас є господарем гостинниці. Всі інші вибирають собі по одній букві абетки і приїжджають чергою до гостинниці, наче подорожні.

Перший подорожній стає перед господарем і мусить відповідати на всі запити господаря словами, що починаються вибраною буквою. Наприклад, господар питатиме когось, що вибрав букву „К": — Яке ваше прізвище? — Подорожній відповість: — Ковалів. — Яке ваше ймення? — Кирило. — Чим займаєтеся? — Ковальством. — Звідки приїхали? — З Києва. — Чого собі бажаєте? — Кімнати. — Що маєте в руці? — Капелюх — і т. д.

Це дуже весела забава, тільки треба вважати, бо за помилку в букві подорожній дає „фант". А чий „фант", той мусить його „викупити": чи побігати доокруги стола, чи наслідувати голос якоїсь пташки, чи продеклямувати якийсь вірш, заспівати чи що інше.

Нагороди за правильну розв'язку загадок із 5, 6 і 7 чч. „Веселки" будуть вислані впродовж місяця вересня. Причиною опізнення були літні ферії працівників „Веселки".

НАША ПОШТА

Степан Ґеник-Березовський з Торонта пише:

Я позичив у публічній бібліотеці дуже гарні книжки про Швайцарію, Голляндію, Мехіко, Баварію й інші країни. Ці книжки добре ілюстровані. Такі самі книжки читає нам наша вчителька у школі. Одного разу я запитав учительку, коли вона прочитає нам книжку про Україну. Вчителька відповіла, що вона не має такої книжки, але коли я принесу, то радо прочитає її дітям. Я позичив учительці книжку „Юкренієн Артс", але вона не для дітей. „Веселка" повинна видати таку книжку про Україну англійською мовою. Тоді вона буде в публічних бібліотеках, діти будуть позичати її, а вчительки будуть читати її всім дітям у школі.

Відповідь Редакції:

Дорогий Степане!

У своєму листі Ти порушив дуже важливу справу. Потреба цікавої й гарно ілюстрованої книжки для дітей про Україну англійською мовою відчувається дошкульно. Ми докладемо зусиль, щоб, поруч вже заплянованого видання найкращих українських казок англійською мовою, видати також книжку про Україну для дітей. Привіт!

***

Андрійко Шуль з Ню Йорку пише:

На оселі оо. Василіян в Неровсбурґу є прекрасне озеро, що зветься „Беркелі Лейк". Знаю це озеро добре, бо кожного року живу над самою водою повні два місяці. Плаваю по озеру, їжджу човном та ловлю рибу досхочу. Вода в озері така прозора, що видно мушлі на дні.

У цьому озері живуть дуже великі черепахи, і про них я хочу написати. Ось недалеко мого вікна в намулі ліниво лазить така черепаха величиною в мидницю. Мені сказали, що ці черепахи звуться по-англійськи „снеппінґ тартлес", або „снепперс". Вони дуже злі. Один чоловік розказував, що гнався раз човном за такою черепахою. Вона нагло обернулася до човна, наче б хотіла на нього напасти. Розказують так само, що коли така черепаха вкусить, то, подібно як бульдоґ, не може розкрити рота, і тоді треба відрізувати їй голову, щоб увільнитись від неї. Увечері черепахи видають із себе грубі звуки, подібні до рику корови.

Відповідь Редакції:

Нам і всім читачам „Веселки" цікаво було довідатися про черепах-велетнів, які живуть в озері в Неровсбурґу. На другий рік напевно напишеш нам про інші цікаві речі, які Ти бачив на місці Твого літнього відпочинку. Вітаємо щиро!

„ВЕСЕЛКА", ілюстрований журнал для української дітвори, щомісячний додаток до щоденника „Свобода". Виходить на початку кожного місяця. Адреса Редакції й Адміністрації: „SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Редакція застерігає собі право виправляти матеріяли. Передруки нових творів і репродукції ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакційної Колеґії. Заголовок і розділові заставки роботи П. Холодного і М. Бутовича.

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ

Ілюстрації: М. ЛЕВИЦЬКИЙ

V ЧАСТИНА:
ПІДЗЕМНІ КОВАЛІ
(Продовження)

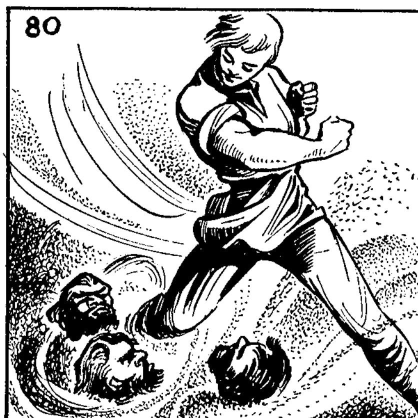
Вийшли з-під землі ще два ковалі, гуртом підняли Богуту і вбили його по коліна в землю.

Обхопив Богута раменами всіх трьох противників і вбив їх у землю по пояс.

„Ну, стривай же!" — закрехтали ковалі, кинулись на Богуту і вбили його в землю по груди.

Розсердився Богута та як ударить — геть загнав ковалів у землю!

Потім похилився над ямою та й киває пальцем: „Гей, мерщій виходьте, бо я часу не маю!"

Виповзли ковалі з ями, вклонились Богуті: „Тепер бачимо, що ти вартий того, щоб ми тобі послужили!"

„Біжи но, дядьку, мерщій над Смоляну річку та й притягни зміїну шкуру!"

Зняв Іван-рибалка шкуру з Змії і притяг її до криниці.

(Продовження буде)